

Hjælpemidler, bortfalder, vil der blive et Hul, som maa udfyldes, og den Opgave vil tilfalde Bankerne. Jeg tror ikke, man gavner Befolkningen derved, og jeg tror ikke, man forøger Sparekassernes Soliditet.

Dersom man vil sige, at Hovedsagen ved Sparekassernes Virksomhed er Opsamlingen af smaa sammensparede Kapitaler og disses Anbringelse i Obligationer eller andre Værdipapirer af den Art, hvori Sparekasseloven tillader at anbringe Midlerne, vil jeg indrømme, at det er en billig Form, man her giver Anvisning paa. Men hvis det er den billige Form, man lægger Vægt paa, kunde man lige saa godt sige: lad os vænne alle de smaa Sparere til, naar de har opsamlet nogle Penge, da i Stedet for at sætte dem i Sparekassen at købe Obligationer for dem og opbevare disse selv. Ved at begrænse Udlaansvirksomheden, som her foreslaaet, indskrænker man Sparekasevirksomheden til væsentlig kun at blive en billig Form for Indkøb af Obligationer, enten det nu er Kreditforenings- eller Statsobligationer. Jeg kan ikke tro, at det nogen Sinde har været Tanken, at Sparekasevirksomheden skulde indskrænkes her til. Jeg synes, at man derved vilde miskende den Sparekasevirksomhed, som nu er udøvet i en Menneskealder, og som har haft overordentlig stor Betydning. Derfor haaber jeg, at dette Lovforslag ikke kommer til at forlade dette Ting, før Selvstyreprincippet er hævdet, ogsaa hvad Udlaansvirksomheden angaar.

Den ærede Ordfører vilde hellere have, at man, om galt skulde være, i § 7 bestemte, at en Sparekasse med en Indlaanskapital paa over 100,000 Kr. ikke maa laane over Halvdelen af Indlaanskapitalen ud mod Pant i fast Ejendom. Jeg vilde ogsaa hellere have en saadan Bestemmelse, men jeg finder ingen Grund til ved Lov at give Sparekassernes Anvisninger i saa Henseende, da man ikke er i Stand til at paapege, at der er foregaaet noget som helst uberettiget i denne Virksomhed med Laan mod Selvskyldnerkaution i den Tid, Sparekasserne har bestaaet. Sparekasserne har ved deres Arbejde opnaaet at faa Sparere til at betro dem deres Midler, og man har ved en forholdsvis billig Rente og i Kraft af den billige Administration naaet at afværge de betydelige Ulemper, som kunde tænkes opstaaet af hele den Forandring i vor Kapitalomsætning, der skete, da man gik bort fra det patriarkalske Forhold, om man vil, hvor den ene Mand, som havde lidt tilovers, laante ud til den anden. Der er mange, som har beklaget, at dette patriarkalske For-

hold ikke vedblev at bestaa, men de, som har set Udviklingen, vil vistnok indrømme, at den forandrede Form var blevet absolut nødvendig paa Grund af den merkantile Drift, der indførtes ikke alene i Landbruget, men ogsaa i Haandværket og Industrien. Jeg haaber, at der ved alvorlig Forhandling paa dette Punkt maa kunne opnaas Enighed mellem Tinget og Ministeren, saa den herskende Uvillie hos Sparekasseledelserne og hos de smaa Laantagere kan forsvinde.

Det er ikke den offentlige Kontrol, man har noget imod, men man siger, som nævnt, at der ikke i Sparekassernes Virksomhed til Dato er sket noget, som berettiger til den Dom: I har handlet ilde med Sparekasserne. Det ærede Medlem, som talte før mig, omtalte en Sparekasse, der havde haft et ret betydeligt Udlaan mod Selvskyldnerkaution, og sagde, at denne Sparekasse gennem mange Aar ikke havde tabt mere end 100 Kr. derved; jeg tror, at mange Sparekasser ikke har tabt en Øre ved saadan Udlaansvirksomhed. Derfor skal man være varsom med at gribe ind paa dette Omraade.

Jeg vil haabe, at Forhandlingen mellem Ministeren og det kommende Udvalg vil foregaa paa det Grundlag, at Sparekasserne skal arbejde under Selvstyre. Man maa, som jeg har fremhævet, ikke være blind for, at den nævnte Regel i Lovforslaget vil afskære de smaa Landbrugere og de smaa Haandværkere og industridrivende ude paa Landet fra Adgang til Millioner, mange Millioner, som hidtil har været inddragne under Sparekassernes Virksomhed. Og man opnaar derved ikke, at Sparekasserne bliver mere solide, men man naar dette, at denne Udlaansvirksomhed gaar over til Bankerne, thi Trangen maa afhjælpes paa en eller anden Maade. Disse Tanker vil jeg saa indtrængende som muligt henstille til nøje og velvillig Overvejelse. Jeg tror, at de er i Pagt med de Tanker, der rører sig i de Kredse, hvor disse smaa Sparekasser har udfoldet en nyttig Virksomhed.

Ministerens for Handel og Søfart (Hassing Jørgensen): Jeg vil takke de ærede Ordførere for den Forhandling, der i Dag er ført om dette Lovforslag. Den giver mig det Indtryk, at der vil komme et godt Resultat ud af Sagen.

Til det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) vil jeg sige, at det neppe kan være hans fulde Alvor, at man skulde vende tilbage til Kommissionsbetænkningens Definition af Begrebet Sparekasse: et Institut, hvor Hovedvægten lægges paa Midlernes